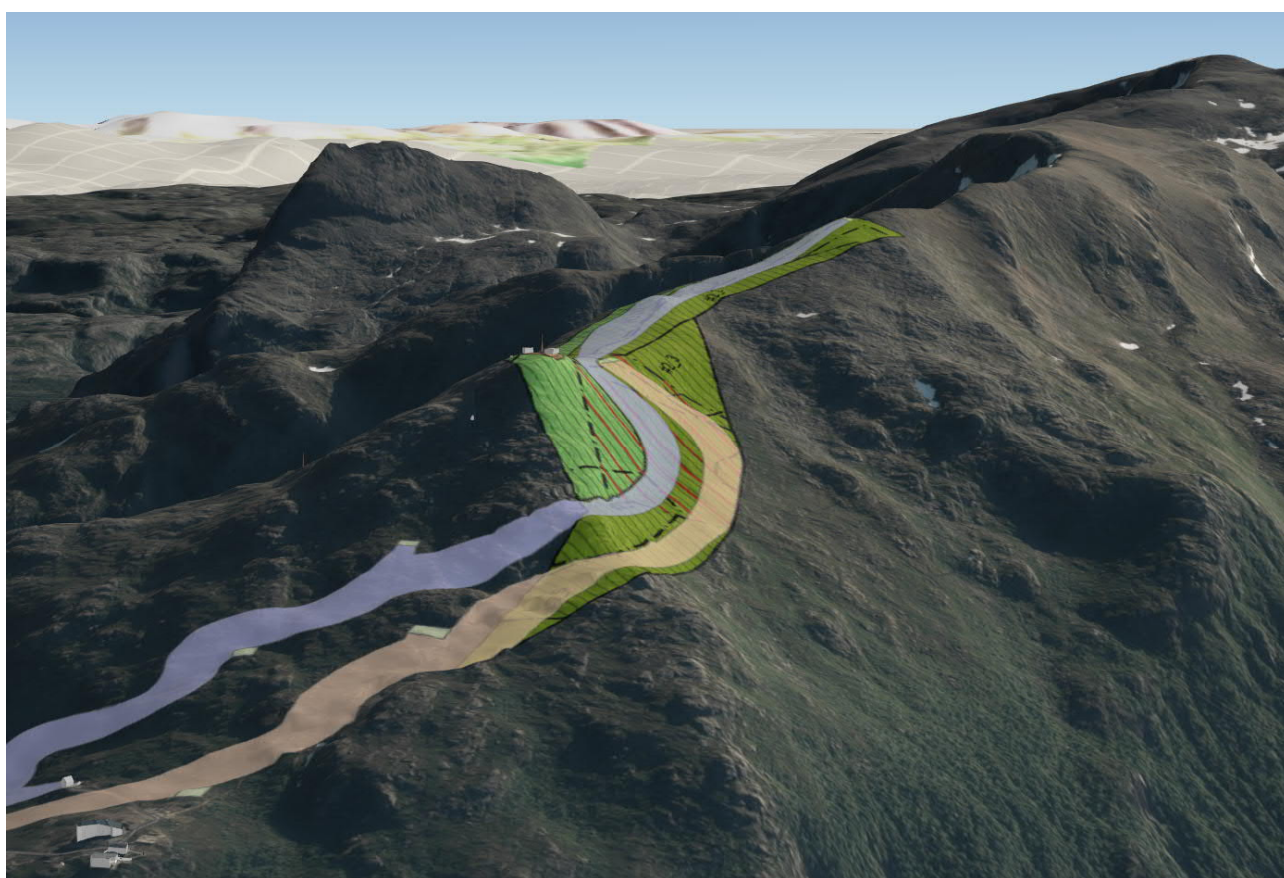

*Konsekvensutredning
Landskap
Detaljregulering Fagernesfjellet, Skaret - Andretoppen*

*Narvik kommune
PlanID 2022003*

Revisjonshistorikk

<i>Rev:</i>	<i>Dato:</i>	<i>Beskrivelse av endringen</i>	<i>Utarbeidet av</i>	<i>Kontrollert av</i>
00	07.01.2025	Første utkast	NORDAH	NOPRBU

Prosjekt: Detaljregulering Fagernesfjellet, Skaret -
Andretoppen
Prosjektnummer: 10222848-002
Kunde: Narvikfjellet Allmenn AS
Rev: 00
Dato: 07.01.2025
Opprettet av: NORDAH
Kontrollert av: NOPRBU
Dokumentreferanse

Innholdsfortegnelse

1.	<i>Innledning</i>	5
2.	<i>Bakgrunn</i>	5
3.	<i>Metode</i>	5
4.	<i>Overordnede planer og føringer</i>	11
4.1	<i>Gjeldende reguleringsplan</i>	12
5.	<i>Landskap</i>	12
5.1	<i>Plan og influensområde</i>	12
5.2	<i>Beskrivelse av dagens situasjon</i>	13
5.2.1	<i>Landskapsregion 32 Fjordbygdene i Nordland og Troms</i>	13
5.2.2	<i>Overordna landskap</i>	13
5.2.3	<i>Små landskapsområder</i>	14
5.2.4	<i>Enkeltelementer i landskapet</i>	16
5.3	<i>Verdivurdering, påvirkning og konsekvens</i>	18
5.3.1	<i>Overordnet landskap</i>	21
5.3.2	<i>Små landskapsområder</i>	24
5.4	<i>Avbøtende tiltak</i>	26
5.5	<i>Samlet vurdering av konsekvensgrad for landskap</i>	26
6.	<i>Kilder</i>	26

Sammendrag

Denne rapporten omfatter konsekvensutredning for landskap. Konsekvensutredningen er basert på prinsippene i metoden i M-1941 som er delt inn i 6 steg for fagtemaene landskap.

Reguleringsplanen er å legge til rette for eksisterende og nye alpin- og heistraser i Fagernesfjellet. Utbygging av alpinanlegget er et ledd i tiltakene som skal utføres frem mot alpin VM i 2029.

Planen legger til rette for følgende tiltak innenfor planområdet:

- Bakkeplanering fra Fjellheisrestauranten til Skaret (Eksisterende løypetrase)
- Ved Skaret vil man opparbeide en ny løypetrase nord for eksisterende som medfører at det er behov for terrenginngrep.
- For alle andre løypetraser vil det kun utføres mindre terrenginngrep for å oppnå ønsket løypekvalitet
- Ny midlertidig løypetrase fra Fagernestoppen/ Linken til Andretoppen. Krever kun mindre terrenginngrep for å oppnå ønsket løypekvalitet,
- Ny midlertidig heis fra Fagernestoppen/ Linken til Andretoppen.
- Rett sør for Fagernestoppen tillates det etablert atkomst for tråkkemaskin langs en del av løypetraseen.
- Ny stolheis fra Fjellheisrestauranten til Fagernestoppen/ Linken. Ny stolheis vil erstatte dagens stolheis.
- Snøkanoner og teknisk infrastruktur i bakken fra Skaret til Fagernestoppen/ Linken.

I forhold til overordnede landskapstrekk og de små landskapsområdene har området «noe verdi»

Konsekvensutredningen viser at tiltakene vil medføre til en **ubetydelig** endring av det overordna landskapet og for de små landskapene. Tiltakene vil derfor samlet sett medføre «**ubetydelig miljøskade**».

Selv om tiltakene ikke medfører store konsekvenser for landskapet anbefales det at man ivaretar de foreslåtte avbøtende tiltakene i planforslaget for i størst mulig grad tilpasse tiltakene i dagens landskap.

For å gjøre tiltakene mindre synlig i det «små landskapet» foreslås det av følgende tiltak ivaretas i planforslaget:

- Terrenginngrep bør utformes på en skånsom måte.
- Eksisterende terreng bør i størst mulig grad bevares.
- Skade på vegetasjon bør unngås så langt det lar seg gjøre
- Naturlik utforming bør legges til grunn for all terrengforming.
- Terrengforming internt i anlegget og overganger mot tilstøtende terreng bør fremstå som naturlig.
- Det bør være gjenbruk av vegetasjonstovr eller toppmasser med en naturlig frøbank fra områder hvor det må graves bort masser og vegetasjon i forbindelse med terrengtiltak.
- Der det er naturlig bør arealer arronderes og tilrettelegges for naturlig revegetering.
- Midlertidig anleggsveger og anleggsområder bør snarest mulig settes i stand og tilbakeføres til sin naturlige tilstand etter endt anleggsvirksomhet.
- Det bør beskrives terrengforming og massehåndtering i en anleggsplan.

1. Innledning

Planforslaget skal konsekvensutredes iht. § 10 i forskrift om konsekvensutredning. Prinsippene i Miljødirektoratets veileder M-1941 «Konsekvensutredninger for klima og miljø» (2020) er lagt til grunn for arbeidet med konsekvensutredningen. I denne konsekvensutredningen blir tema landskap utredet. Konsekvensutredningen er tilpasset i innhold og omfang til den aktuelle planen.

2. Bakgrunn

Formålet med reguleringsplanen er å legge til rette for eksisterende og nye alpin- og heistraser i Fagernesfjellet. Utbygging av alpinanlegget er et ledd i tiltakene som skal utføres frem mot alpin VM i 2029.

Tiltaket skal koble seg på de eksisterende heis- og alpintrasene i Områdeplan Fagernesfjellet - PlanID 2012015.

3. Metode

I og med at planen konsekvensutredes uten forutgående planprogram, er det ikke tidligere avklart hva konsekvensutredning skal redegjøre for.

Konsekvensutredningen er basert på prinsippene i metoden i M-1941 som er delt inn i 6 steg for fagtemaene landskap og kulturmiljø.

I forarbeidet beskrives dagens situasjon. Relevant og tilgjengelig informasjon innhentes, og innhold og omfang tilpasses planforslaget. Det redegjøres for tiltakene som planforslaget legger til rette for, og det gjøres en vurdering av hvordan området antas å utvikle seg..

Null-alternativet er forventet situasjon i influensområdet dersom planen eller tiltaket ikke blir gjennomført. Man tar utgangspunkt i dagens tilstand og beskriver den mest realistiske utviklingen i utredningsområdet.

Konsekvensutredningen er gjennomført som kvalitative vurderinger (tekstlige vurderinger). Merk at konklusjonene i denne typen utredninger farges av at både valg av kriterier og beskrivelse av disse, samt at vurdering av tiltakets virkninger i forhold til kriteriene, er subjektive.

Rammer for utredning landskap

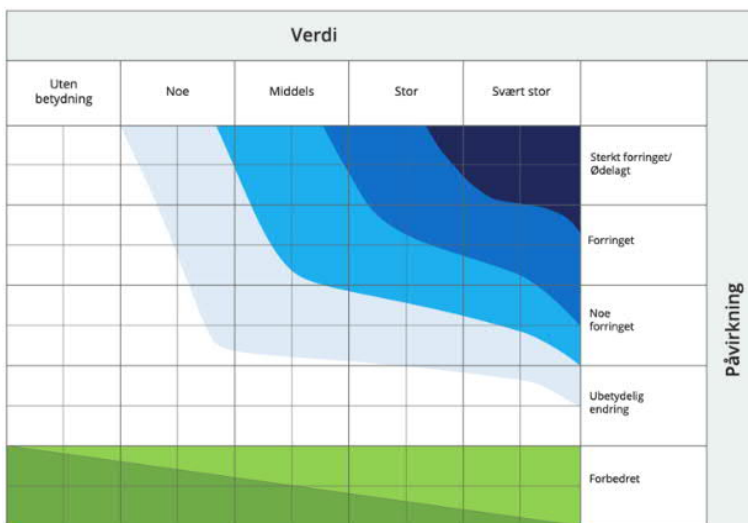
Seks steg utgjør de sentrale elementene i metoden i en konsekvensutredning for landskap.

Steg 1: Deler inn utredningsområdet i delområder.

Steg 2: Setter inn verdi for hvert delområde (for hvert delområde gjennomføres steg 2 til 4).

Steg 3: Vurderer hvordan planen eller tiltaket påvirker landskapsverdiene i hvert enkelt delområde (omfang).

Steg 4: Fastslår konsekvensen for landskapsverdiene i hvert delområde med utgangspunkt i konsekvensvifta.

Figur 1. Konsekvensvifva som angir konsekvensene av planen/tiltaket. Kilde: Statens vegvesen.

Skala	Konsekvensgrad	Forklaring
----	Svært alvorlig miljøskade	Den mest alvorlige miljøskaden som kan oppnås for området. Gjelder kun for områder med stor eller svært stor verdi.
---	Alvorlig miljøskade	Alvorlig miljøskade for området
--	Betydelig miljøskade	Betydelig miljøskade for området
-	Noe miljøskade	Noe miljøskade for området
0	Ubetydelig miljøskade	Ingen eller ubetydelig miljøskade for området
+ / ++	Noe miljøforbedring. Betydelig miljøforbedring	Miljøgevinst for området. Noe forbedring (+) eller betydelig forbedring (++)
+++ / ++++	Stor miljøforbedring. Svært stor miljøforbedring	Stor miljøgevinst for området. Stor (+++) eller svært stor (++++) forbedring. Benyttes i hovedsak der områder med ubetydelig eller noe verdi får en svært stor verdiøkning som følge av tiltaket

Figur 2. Skala for konsekvensgrad. Kilde: Statens Vegvesen.

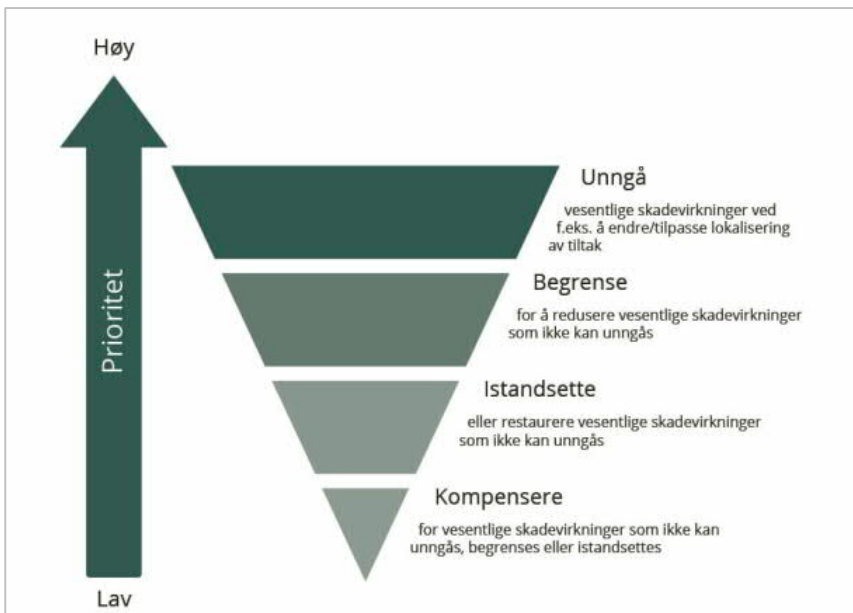
Steg 5: Når konsekvensgraden er fastsatt for alle delområdene, blir den samlede konsekvensen for landskap for hvert alternativ vurdert.

Steg 6: Sammenstill og avveining av konsekvensene og vurderingene.

Når landskapsbildet vurderes i en faglig sammenheng, brukes begrepet om en måte å se og forstå et område på. Denne betraktningmåten tilhører en naturestetisk tradisjon innen landskapsarkitekturen. Siktemålet for analysen er å undersøke det billedlig uttrykte forholdet mellom mennesket og natur slik det kommer til uttrykk gjennom synet av naturhelheten. Fagtema landskapsbilde omhandler dermed hvordan et områdes visuelle kvaliteter arter seg sett med dette bestemte formålet for øye, samt hvordan disse endres som følge av et tiltak. Teamet tar for seg hvordan tiltaket oppleves i forhold til omgivelsene og hvordan tiltaket er tilpasset landskapet sett fra omgivelsene.

Avbøtende tiltak

Eventuelle tiltak som blir anbefalt for å redusere negative virkninger omtales som avbøtende tiltak.

Figur 3. Avgrensende tiltak. Kilde: Statens Vegvesen.

Avslutningsvis i rapporten pekes det på mulige tiltak som vil kunne bidra til å avbøte eventuelle uheldige virkninger, og om noen av disse videreføres i planen.

0 – alternativ (dagens planstatus)

0-alternativet er sammenligningsgrunnlaget, og tar utgangspunkt i dagens situasjon i tillegg til å ta hensyn til foreliggende arealplaner.

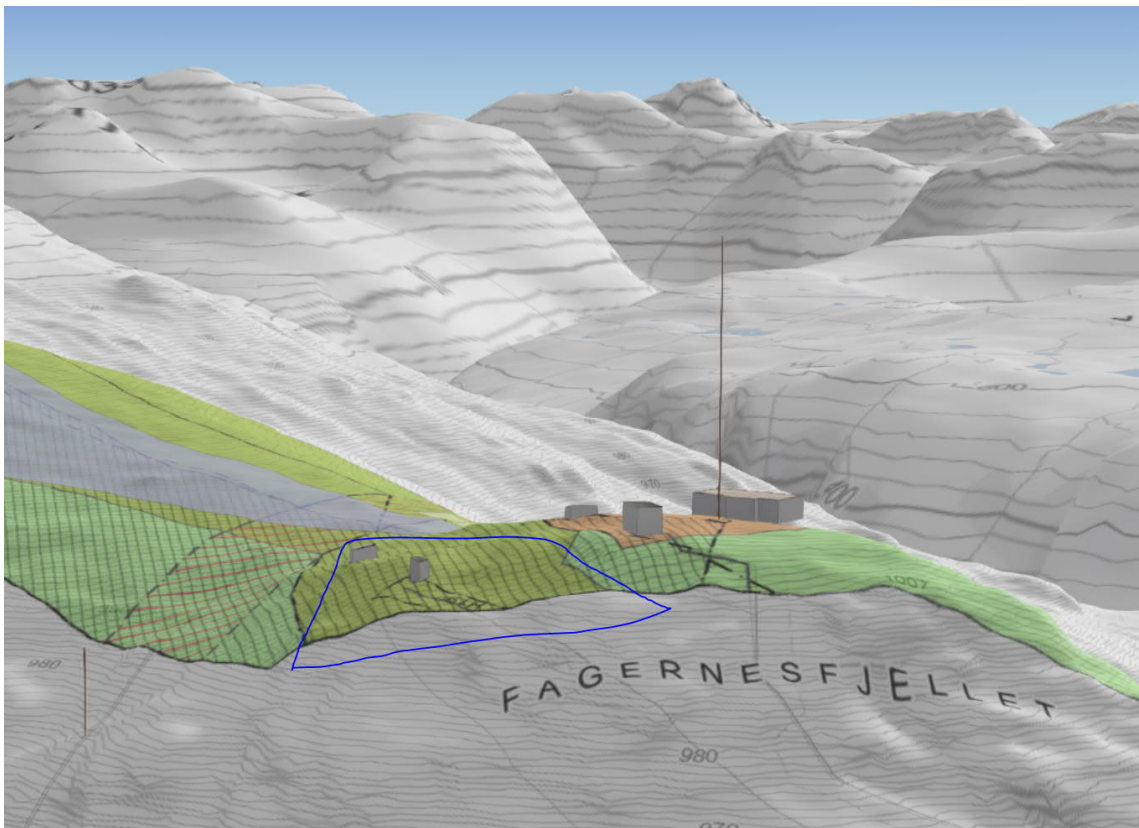
0-alternativet har pr. definisjon ingen konsekvens.

I dag er det en eksisterende trase fra Skaret til Linken og en stolheis fra Fjellheisrestauranten til Linken (1007 moh)

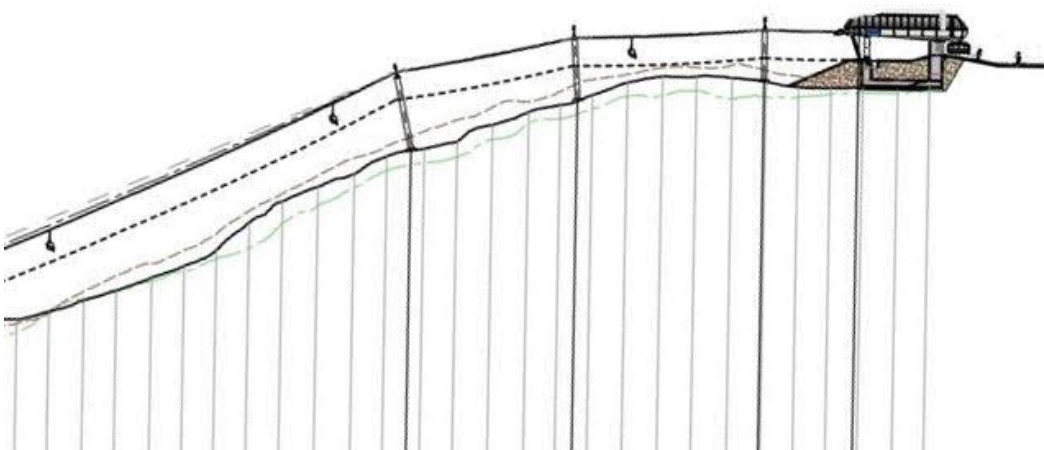
Planforslaget legger til rette for følgende tiltak

Regulering av dagens løypetrase fra Skaret til Linken og regulering av en midlertidig løypetrase fra Linken til Andretoppen. Ved Skaret legger planforslaget til rette for at det kan gjøres terrenginngrep i form av bakkeplanering fra Fjellheisrestauranten til Skaret og terrenginngrep for etablering av ny løype ved Skaret.

Planforslaget tilrettelegger for etablering av ny stolheis fra området rundt Fjellheisrestauranten til Linken, og planen legger til rette for en midlertidig koppheis fra Linken til Andretoppen. Det vil si at heisen kun kan brukes i forbindelse med arrangement og skal tas ned når arrangementet er ferdig.

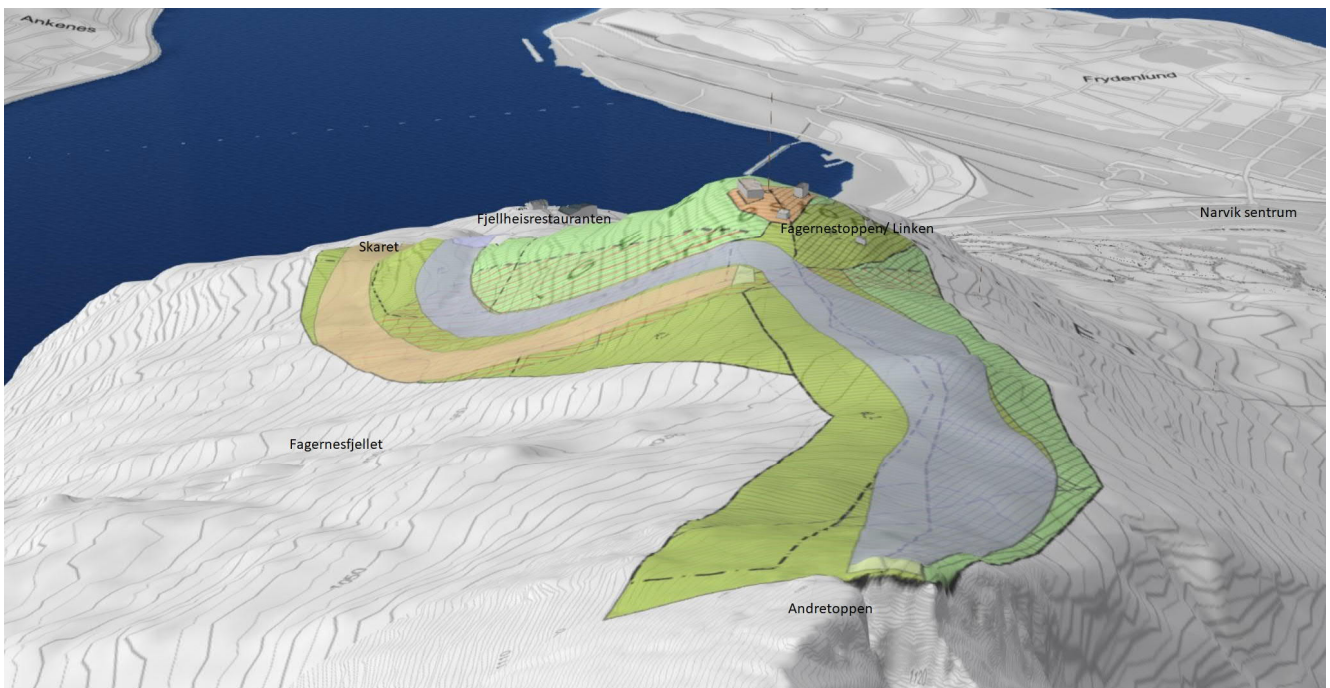
Figur 4 Illustrasjon av område hvor ny stolheis vil ha avstigning på Fagernestoppen/ Linken. Området er markert med blått. Avstigningen vil være omentrent der avstigningen til dagens stolheis er. Bildet er tatt mot sørøst. Kilde: Sweco.

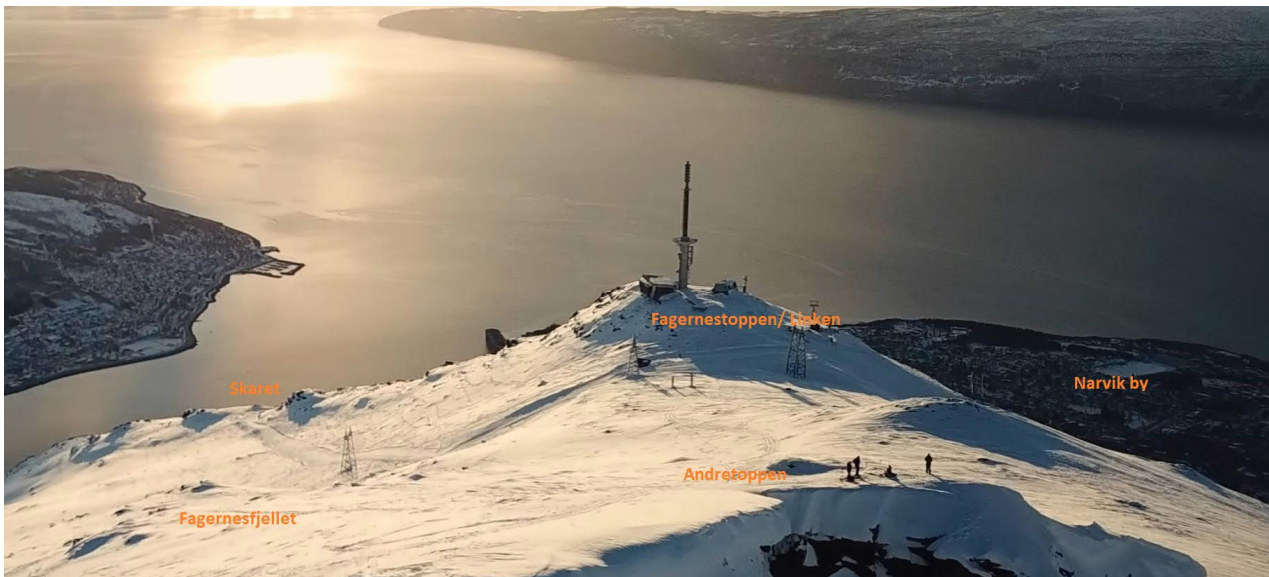
Figur 5. Illustrasjon av mulig utforming av ny avstigning for stolheis ved Fagernestoppen/ Linken. I forhold til himmelretning er denne illustrasjonen sett mot nord.

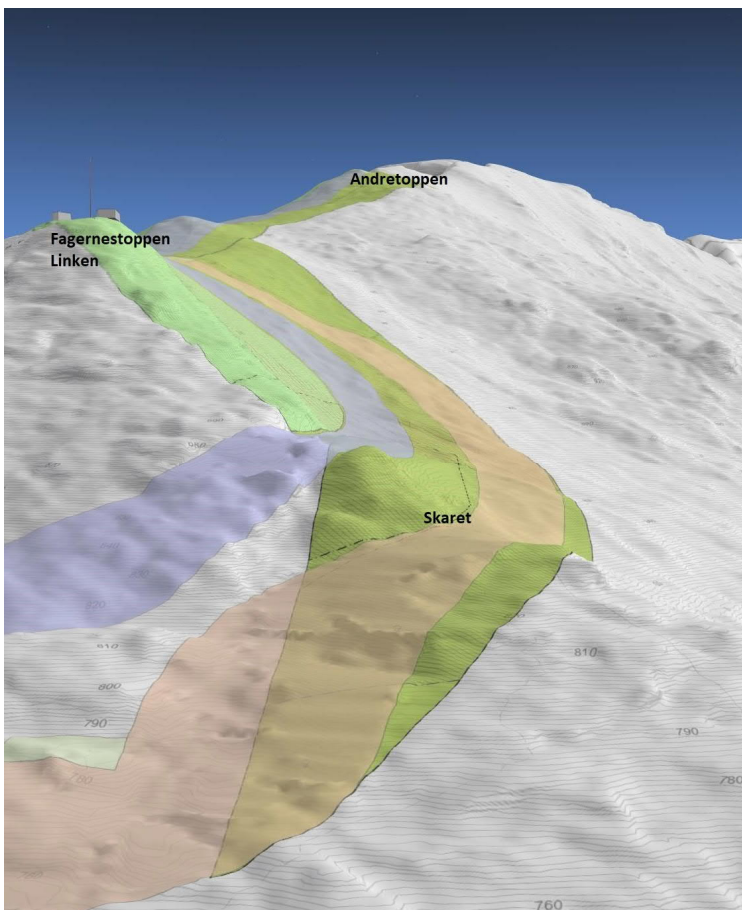
Figur 6. Fagernestoppen med dagens stolheis, Linken og 132 Kv høyspentlinje. Sett mot vest. Kilde: Narvikfjellet/ Outdoor production.

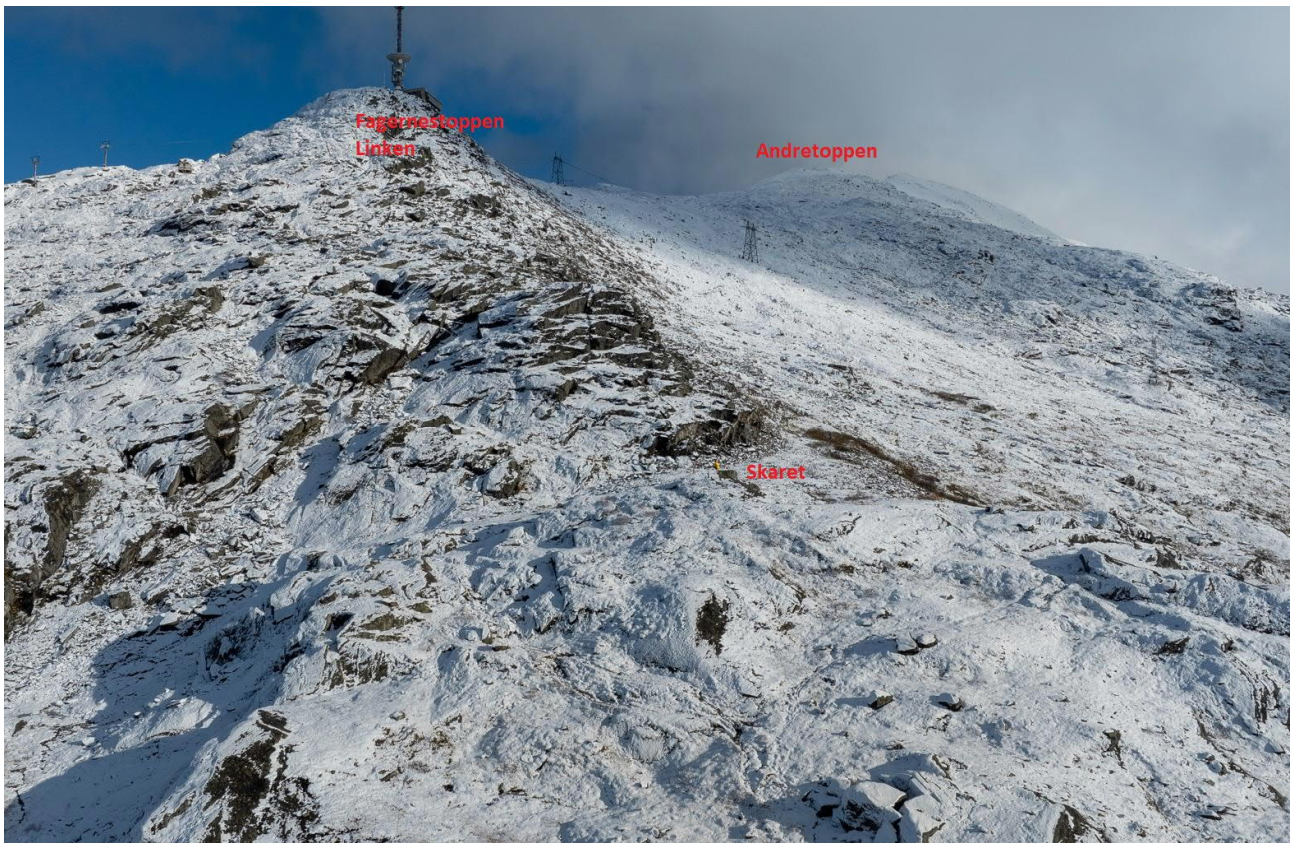
Figur 7. Fra Fagernestoppen/ Linken til Andretoppen vil det være en midlertidig løypetrase (Lilla farge i bildet) i forbindelse med arrangement. Det vil ikke være behov for å gjøre større terrenginngrep i området for å etablere løypetraseen. Til venstre for løypetraseen, sett fra Andretoppm, vil det settes opp en midlertidig koppheis i forbindelse med arrangement. Etter arrangementet vil heisen tas ned. Det vil være nødvendig å gjøre noen tiltak i terrenget i forhold til heisfundament og kabelgrøft. Heisfundamentene vil bli stående til eventuelle andre arrangementer. Fra Linken til Skaret vil løypetrassen følge eksisterende løypetrase med en herretrase (Lilla) og en dametrase (brun). Fra Linken til Skaret vil det kun bli utført mindre terrengarbeid for å oppnå ønsket løypekvalitet. Det tillates oppført snøkanoner med tilhørende infrastruktur fra Skaret til Linken og tillates satt opp arbeidslys langs løypetraseene. Bildet er tatt mot vest.

Figur 8. Ca. samme utsnitt som ovenfor som viser dagens situasjon. Kilde: Narvikfjellet/ Outdoor productions.

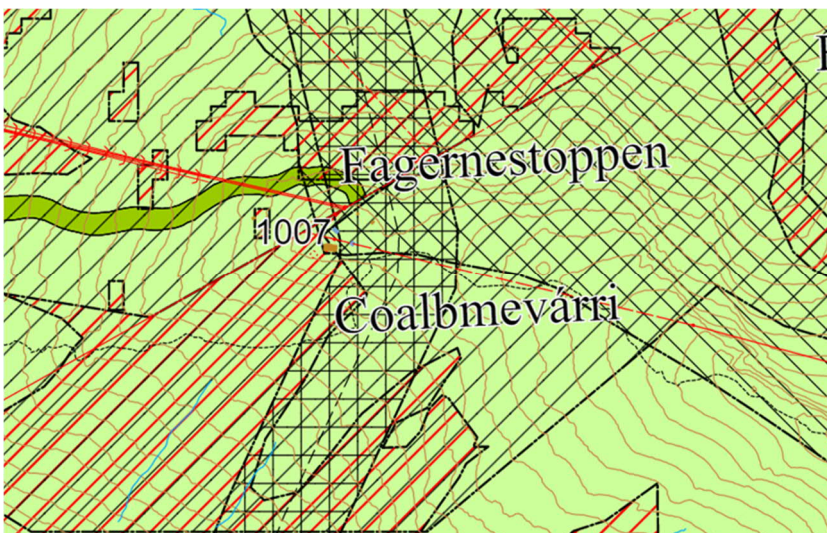
Figur 9. Ved Skaret legger planforslaget til rette for at det kan gjøres terrenginngrep i form av bakkeplanering fra Fjellheisrestauranten og «opp» til Skaret. For å opparbeide herretraseen (lilla) vil man måtte gjøre terrenginngrep for etablering av ny løype ved Skaret, man vil minimere tiltaket så langt det lar seg gjøre og bruke kunstsno for å opparbeide løypetraseen. Sett mot øst. Kilde: Sweco

Figur 10. Ca. samme utsnitt som ovenfor som viser dagens situasjon. Sett mot øst. Kilde: Narvikfjellet/ Outdoor production.

4. Overordnede planer og føringer

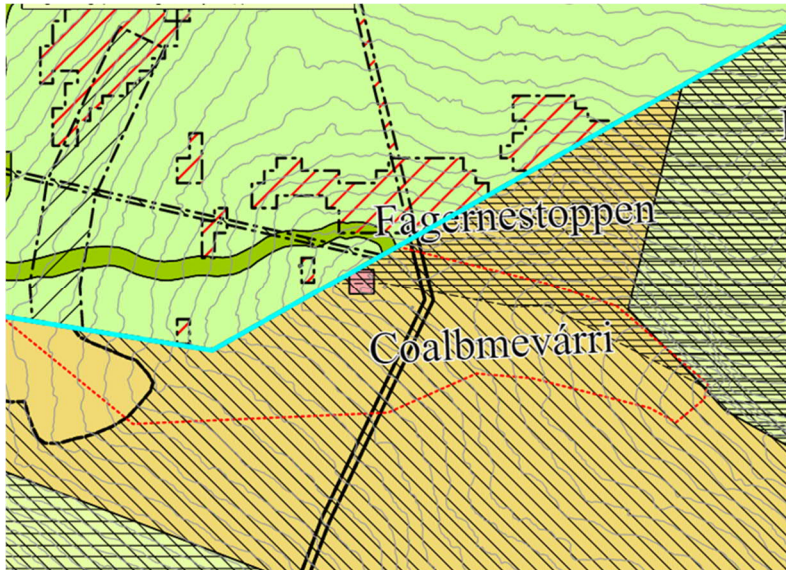
I kommuneplan for Narvik er planområdet avsatt til LNFR med hensynsoner for friluftsliv, høyspent, skredfare og nedslagsfelt drikkevann.

Figur 11. Utsnitt kommuneplanens arealdel. Orientert mot nord. Kilde Narvik kommune.

4.1 Gjeldende reguleringsplan

Området er regulert i Reguleringsplan for Fagernesfjellet, - PlanID N1.159 og grenser til Områdeplan Fagernesfjellet i vest.

Figur 12. Utsnitt av gjeldende reguleringsplaner. Orientert mot nord. Kilde: Narvik kommune

5. Landskap

Begrepet landskap er definert i den europeiske landskapskonvensjonen og lyder slik: «Landskap betyr et område, slik folk oppfatter det, hvis særpreg er et resultat av påvirkning fra, og samspill mellom, naturlige og/eller menneskelige faktorer.» Definisjonen av landskap er svært vid og er et overordnet begrep for alle de ikke-prissatte fagtemaene. Tema landskapsbilde omhandler et områdes visuelle kvaliteter. Tema kulturmiljø tar for seg de kulturhistoriske sporene i landskapet. Naturgrunnlaget er behandlet under tema naturmangfold i planbeskrivelsen.

Landskap er en betegnelse på våre visuelt fattbare omgivelser som rommer både naturmiljø og kulturmiljø. Landskap kan betraktes på nært hold (liten skala) og som mer fjerntliggende omgivelser (stor skala). Naturmiljø (naturområder og plante- og dyreliv) og kulturmiljø (kulturmiljø og kulturminner) gir landskapet et innhold og danner grunnlaget for opplevelsen.

Landskapet er bygd opp av terrengformasjoner, vegetasjon, vann og menneskeverk bla. i form av de bygninger og transportårer som gir landskapet et estetisk/visuelt uttrykk.

Fagtema landskapsbilde omhandler landskapets romlige og visuelle egenskaper og hvordan landskapet oppleves som fysisk form. Landskapsbilde omfatter alle omgivelsene, fra det tette bylandskap til det uberørte naturlandskap.

Formålet med analysen er å frambringe kunnskap om verdifulle områder for temaet, og belyse konsekvensene av de ulike utbyggingsalternativene.

5.1 Plan og influensområde

Planområdet omfatter det området som er innenfor planens begrensning og er felles for de ulike fagene i konsekvensutredningen. Tiltaket vil imidlertid også ha virkning utover planområdet. Disse områdene

benevnes influensområde og vil være forskjellig for de ulike fagene i konsekvensutredningen. Med influensområde menes i denne sammenhengen det område som blir visuelt berørt av det planlagte tiltaket. Det er rimelig å anta at det vil finnes områder innenfor influensområdet hvor inngrepet ikke har noen visuell betydning, likeså at det kan finnes områder utenfor det fastsatte influensområdet der man kan se tiltaket.

Variasjon i terrengformer, mangfold av landskapselementer og andre fokuspunkter i forgrunnen vil påvirke den visuelle opplevelsen av tiltaket. I et variert og småkupert landskap som er rikt på landskapselementer i forgrunnen, vil opplevelsen av området være annerledes enn i et åpent landskap med stor skala, som for eksempel en ensartet flat vidde. Hvorvidt området framstår som et klart avgrenset objekt i landskapet eller har en mer uklar avgrensning er en vesentlig side av de visuelle virkningene.

Undersøkelsesområdet for tiltakenes påvirkning av landskapet er området hvor det forventes at opplevelsen av landskapet blir påvirket av inngrepets synlighet i vesentlig grad. For denne planen vil det i hovedsak omfatte de arealene som ligger sørvest, sør og sørøst for planområdet. På grunn av formen til Fagernesfjellet vil tiltakene innenfor planområdet ha liten eller ingen Landskapsmessig betydning i de andre himmelretningene.

For temaet landskap har vi delt undersøkelsesområdet inn i to delområder. Overordna landskapet og små landskapsrom.

5.2 Beskrivelse av dagens situasjon

Norsk institutt for skog og landskap (NIJOS) har utarbeidet et nasjonalt referansesystem for landskap. Referansesystemet deler landet inn i 45 landskapsregioner med 444 underregioner (Puschmann 2005). Inndelingen er basert på store likheter i landskapet, og hver region har sin særegne karakter. Ved å gå inn å se på særtrekkene i landskapsregionen, vil man kunne danne seg et bilde av landskapskarakteren i utredningsområdet.

Utredningsområdet berører en landskapsregion med tilhørende underregion. Landskapsregion 32 Fjordbygdene i Nordland og Troms med underregion Ballangen/Evenes. Regionen er beskrevet i det følgende delvis gjengitt etter Puschmann (2005).

5.2.1 Landskapsregion 32 Fjordbygdene i Nordland og Troms

Regionen er en typisk fjord- og fjellregion der fjordtrauet er det dominerende landskapselementet. De vanligste fjellformene er høye og rolige avrundede fjellmassiv som brytes opp av steile fjellsider, spisse tinder, U-daler, botner og hengende sidedaler. Relieffet er ofte stort, og helningen på skråningene varierer fra slake åssider til stupbratte fjellsider. Fjordene er brede ved munningen mens lenger inn i landet er fjordarmen smal, ofte med godt utsyn til motsatt bredde. Mellom fjordflaten og fjellfoten finner vi ofte en smal strandflate. Både fiske, jordbruk, båtbygging og industri har hatt stor betydning for bosettingsmønsteret i regionen. Likevel er regionen stedvis tynt befolket, og mange områder er i dag fraflyttet og ubebodde. Særlig typisk for regionene er en smal stripe dyrka mark der små gårdshus og et naust i strandkanten danner blikkfang. Regionene har opplevd en stor nedgang i antall aktive gårdsbruk. Slått av utmark har i praksis utgått, og de fleste steder er beitene i ferd med å gro igjen. Bjørkeskogen er vanlig i hele regionen, og rik engbjørkeskog dominerer stedvis hele fjordsiden. Gråor vokser på leirjord og elvebakker. I bratte fjord- og dalsider med mye skred og forvitring sees ofte snaue grasbakker etter beite og slått, men i likhet med kulturlandskapet er også mange av disse i begynnende gjengroing.

5.2.2 Overordna landskap

Det omkringliggende overordna landskapet (stor skala) er et viktig element for Narvik by og alpinanlegget i Fagernesfjellet. De omkringliggende fjellene har vært sentralt i grunnlaget for byens form og fysiske utvikling. Det overordna landskapet har gitt naturlige og klart definerte romlige avgrensninger for byen og alpinanlegget. Utsikten til markante fjellformasjoner har vært retningsbestemmende for utformingen av Narvik by. Narvik by har fjord på tre sider (Ofotfjorden og Herjangsfjorden, Rombaken og Narvikbukta/

Beisfjorden) og fjell i sør (Skjomtinden/ Sovende dronning 1575 moh.) og øst (Fagernesfjellet 1007 moh. og «bakenforliggende» fjell som Rombakstøtta og Beisfjordtøtta) som markante flater og vegger i det overordnede landskapet.

Fra toppen av Fagernesfjellet har man nesten 360 graders utsikt til de omkringliggende fjellene i regionen. I sør ser man fjelltoppene i Eufjord, Kjøpsvik, Ballangen og Skjomedalen. Mot sørvest/ vest kan man skimte fjelltoppene i Lofoten og Vesterålen, mens toppene i Lødingen og Tjeldsund kommer tydeligere frem. Mot nordvest er fjellene i Tjeldsund tydelig i landskapet med fjellene på Ibestad og Andørja i bakgrunnen (Andørja er den øya i Norge med flest topper over 1000 meter). Mot nord ser man fjellene i kommunegrensen til Tjeldsund og Gratangen og fjellene som omkranser Bjerkvik. Mot øst/ sørøst ligger fjellkjeden som grenser til Sverige med Storsteinsfjellet (1894 moh) som det høyeste fjellet i Narvik kommune.

Figur 13. Oversiktskart som viser Narvik by og Fagernesfjellet i forhold til det omkringliggende landskapet. Kartet er orientert mot nord. Kartkilde: Norgeskart.

5.2.3 Små landskapsområder

Landskapsområde, små landskapsområder i og rundt planområde, er den minste kartleggingsenheten i NIJOS referansesystem for landskap. Et landskapsområde er en eller flere visuelle romlige enheter i landskapet (landskapsrom), som regel avgrenset av markante høydedrag øverst i synsfeltet. En "landskapstype" er definert som en gruppe landskapsområder med fellestrekk i innhold, sammensetning og

form. Det presiseres at landskapstypene ikke er et eget geografisk nivå, men en gruppering av like landskapsområder.

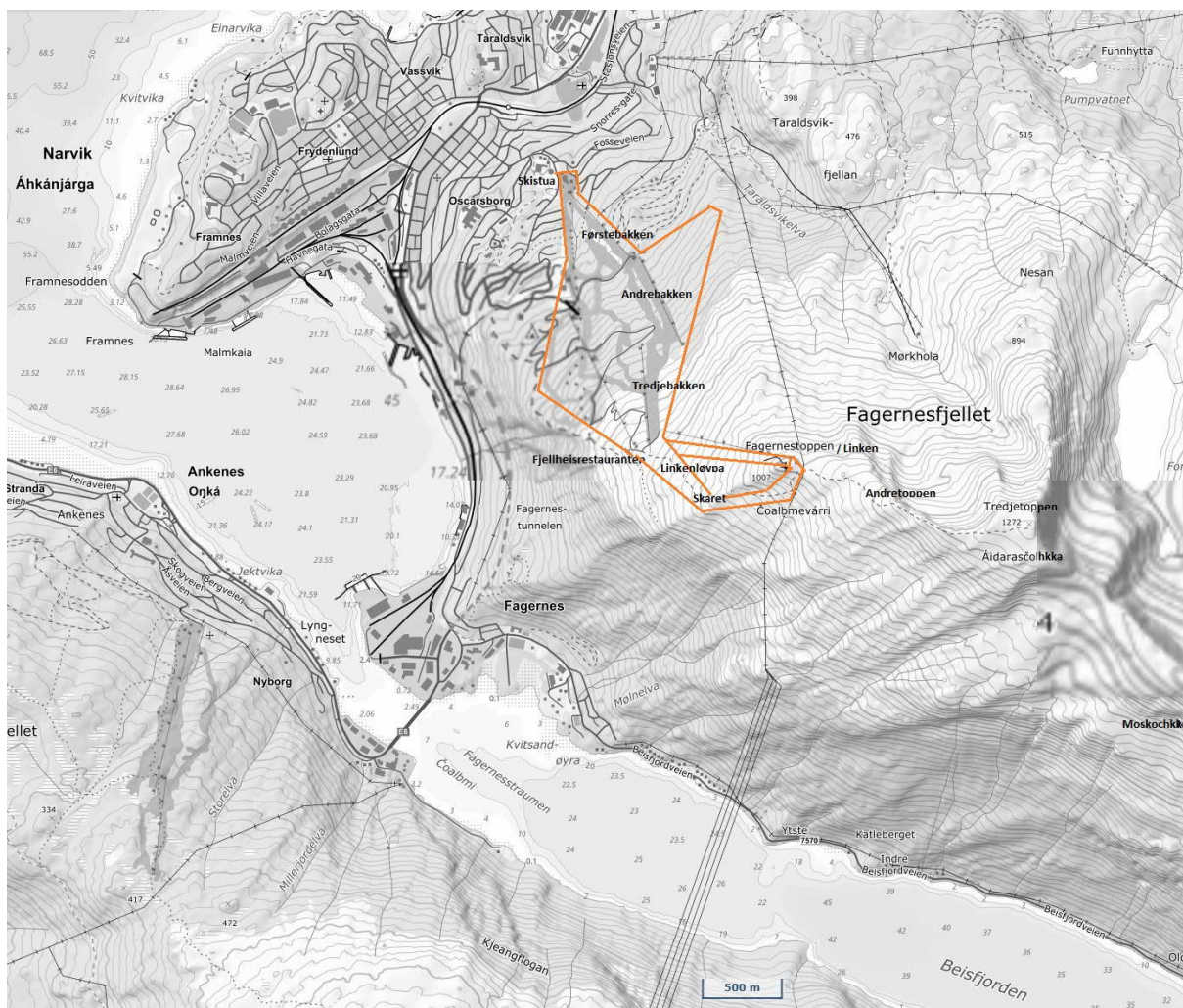
Alpinanlegget Narvikfjellet i Fagernesfjellet er en sentral del av landskapsbildet for Narvik by og Fagernesfjellet og er visuelt synlig i relativt lang avstand fra Fagernesfjellet.

Narvik by ligger i foten av Fagernesfjellet og stikker ut som en relativ flat halvøy ut i Ofotfjorden.

Størstedelen av Alpinanlegget ligger på vest-nordvest siden av Fagernesfjellet. Alpinanlegget starter i bydelen Skistua på ca. 124 meter over havet og går i en slags vifteform opptil Fjellheisrestauranten ca. 655 meter over havet. På denne strekningen er det flere løypetraseer og 3 T-heiser og en gondol som går opp til Fjellheisrestauranten.

Fra Fjellheisrestauranten til Fagernestoppen/ Linken går det i dag en stolheis fra ca. 660 meter over havet til ca. 1002 meter over havet. Stolheisen ligger på nordvest siden av Fagernesfjellet. Det er i dag en løypetrase fra Fjellheisrestauranten og opp til Fagernestoppen/ Linken. Traseen ligger mot nordvest opp til Skaret som ligger ca. 843 meter over havet. Fra Skaret og opp til Fagernestoppen/ Linken ligger traseen sørvendt og er kun synlig fra sørvest, sør og sørøst. Det vil si at man ikke ser denne delen av løypetraseen fra Narvik by eller den delen av alpinanlegget som vender mot nordvest.

I dette området går det en 132 kV høyspentlinje i luftspenn fra Skjomen til Narvik og den krysser gjennom planområdet fra sør til nord.

Figur 14. Oversiktskart Fagernesfjellet. Dagens løypetraseer og heiser til alpinanlegget Narvikfjellet ligger innenfor området som er markert med orange. Kartet er orientert mot nord. Kartkilde: Narvik kommune.

Figur 15. Løypekart over alpinanlegget Narvikfjellet sine løypetraseer i Fagernesfjellet.

5.2.4 Enkeltelementer i landskapet

Enkeltelementer i landskapet kan være identitetsskapende for Fagernesfjellet og alpinanlegget Narvikfjellet. De kan virke både i det overordna landskapet, små landskapsområder og lokalt.

Fjernsynstårnet "Linken" og alpinanlegget Narvikfjellet med heiser, gondol og fjellheiserrestauranten på Fagernesfjellet er identitetsskapende enkeltelementer og landemerker i det små og overordna landskapet.

Av enkeltelementer i det små landskapsområde som har betydning for landskapsbildet er det løypetraseene i Fagernesfjellet, gondol og heiser, Fjellheiserrestauranten, Linken på Fagernestoppen og 132 Kv. Høyspentlinje som har betydning for landskapsbildet.

Figur 16. Eksisterende løypetrase fra Fjellheiserrestauranten til Linken via Skaret. Sett mot nordvest.

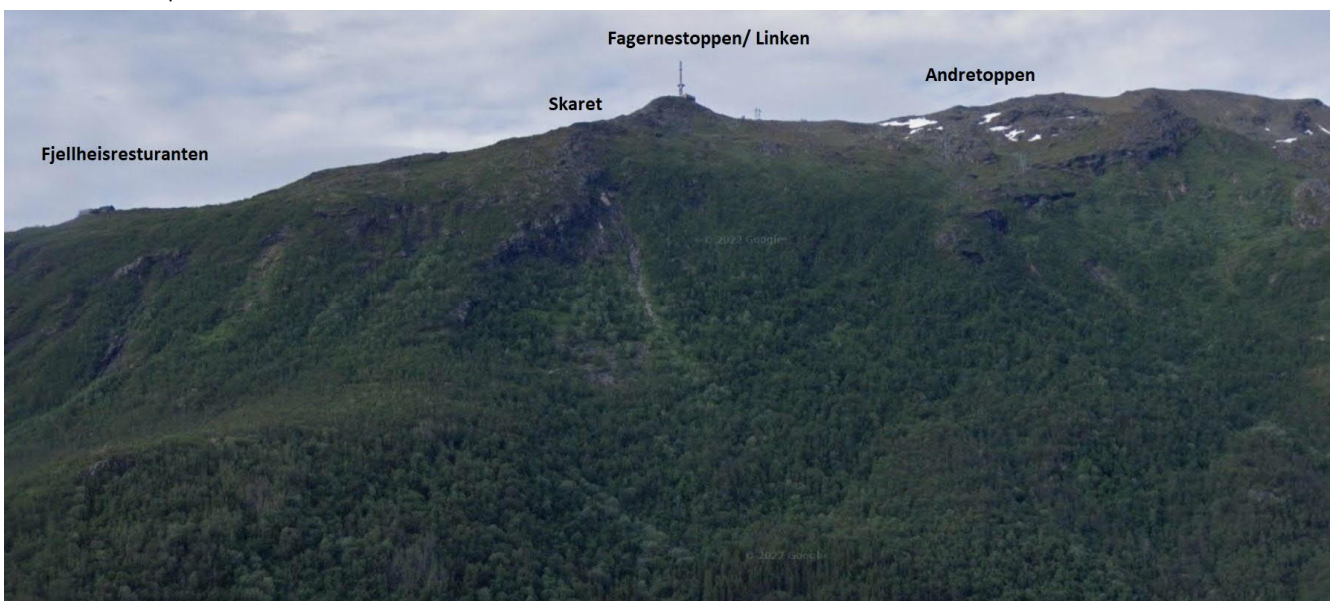
Figur 17. Bildet er tatt fra Narvik sentrum mot Fagernesfjellet. Man kan tydelig se at de eksisterende løypetraseene i skogen er et element i landskapet, mens traseen som ligger over skoggrensen ikke kommer like tydelig frem. Man kan tydelig se Linken og Fjellheisrestauranten. Eksisterende stolheis kommer ikke like tydelig frem i landskapsbilde. Sett mot øst/ sørøst. Kilde Sweco.

Figur 18. Eksisterende stolheis fra Fjellheisrestauranten til Fagernestoppen og Linken på Fagernestoppen. Sett mot øst. Kilde:

Figur 19. Den 132 kV høyspentlinje i luftspenn fra Skjomen til Narvik og den krysser gjennom planområdet fra sør til nord er et synlig element i landskapet.

Figur 20. Bildet er tatt fra Beisfjordbrua mot nordøst. Bildet viser at Fjellheisrestauranten, Linken og høyspent er synlige elementer i landskapsbildet.

5.3 Verdivurdering, påvirkning og konsekvens

Synligheten avtar med økende avstand. Andre forhold kan også ha stor betydning for de visuelle virkningene, slik at avstand til tiltaket alene ikke er et tilstrekkelig kriterium ved vurdering av hvordan den oppleves. I det følgende er det oppsummert noen generelle vurderinger om avstandens betydning for opplevelsen av tiltaket.

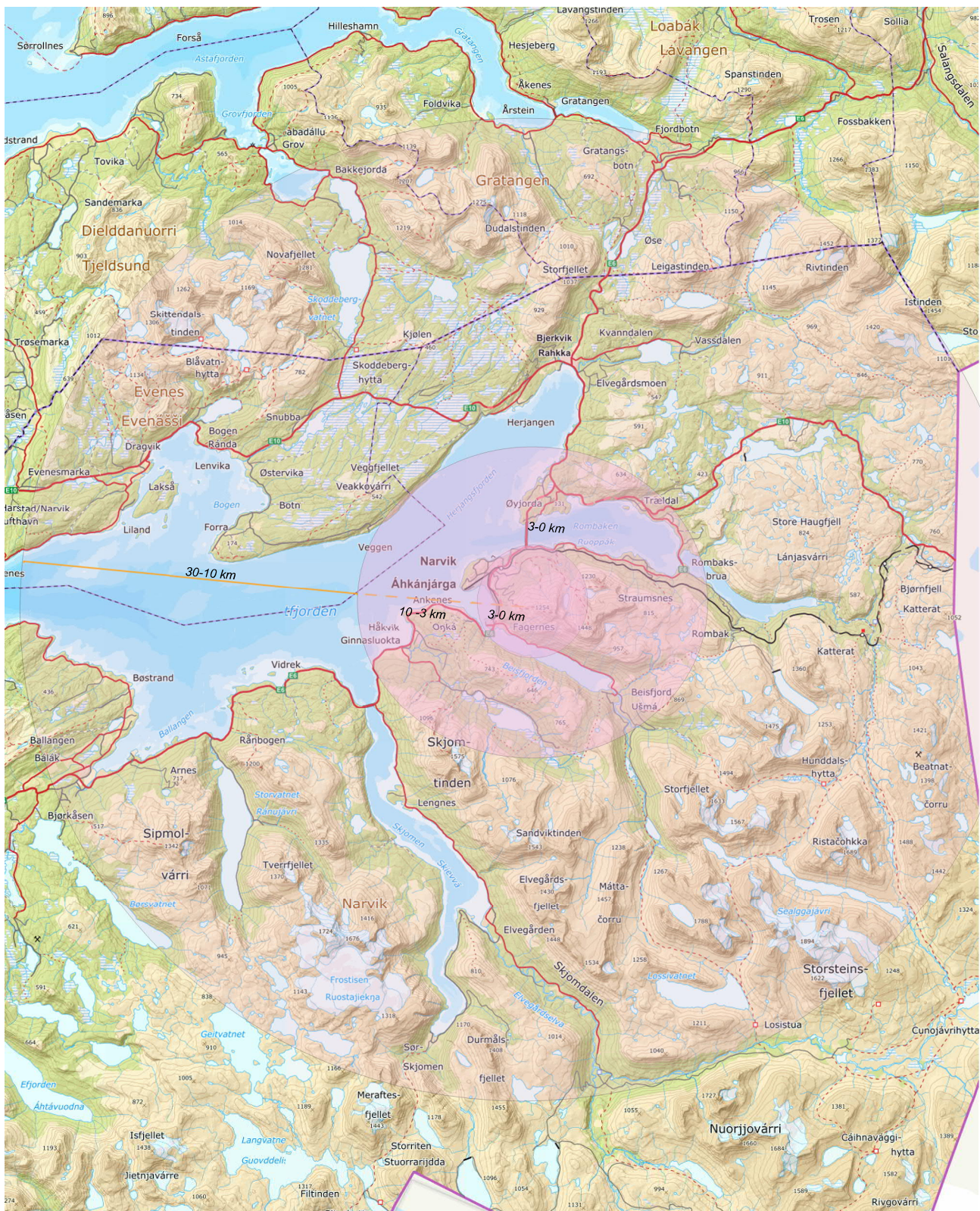
I tiltakets nærområder vil man oppfatte området i sammenligning med de eksisterende landskapselementene i området. Bebyggelse, terrengformer og vegetasjon vil gjøre at man kun vil oppfatte deler av tiltaket så lenge man ikke er i et område med direkte innsyn.

På middels avstander vil siktforholdene spille en viktig rolle. Også her vil tiltakets utforming oppfattes, men detaljene sløres. Området oppfattes ikke alltid klart, fordi det er vanskelig å vurdere avstanden til det. Bebyggelse, terrengformer og vegetasjon vil påvirke det visuelle inntrykket, og mange steder skjule området helt eller delvis. Området vil kunne synes som en «enhet» i terrenget.

På lange avstander er tiltakets synlighet helt avhengig av værforholdene. Synlighet på lange avstander opptrer imidlertid kun ved spesielt klare siktforhold og når betrakterne leter spesielt etter området med blikket. Utstrekningen og størrelsen på området påvirker opplevelsen. Området er synlig i en avgrenset del av synsfeltet når man befinner seg i et landskap. Når området dekker en liten del av det totale synsfeltet er de visuelle virkningene normalt mindre omfattende enn når området er synlige i store deler av synsranden. Hva som er naturlig utsiktsretning på stedet, vil også ha betydning for den visuelle opplevelsen. Det bør vurderes om betrakteren som regel vil ha tiltaket i ryggen, eller om det vil inngå som en del av den naturlige utsikten på stedet.

Visuelle virkninger vurderes for følgende avstander:

- *Nærsone 0-3 km*
 - *Inngrep og bebyggelse oppfattes.*
 - *Størrelse og terrenginngrep er avgjørende for hvor dominerende inngrepet er i landskapet.*
 - *Detaljer som utforming, farge og lignende kan oppfattes.*
- *Mellomsone 3-10 km*
 - *Sikten spiller en viktig rolle for synligheten.*
 - *Utforming oppfattes, men detaljer sløres.*
 - *Størrelsen kan være vanskelig å oppfatte.*
 - *Terrengformer og vegetasjon kan være med på å skjule næringsområdet helt eller delvis*
- *Fjemsone 10-30 km*
 - *Synlighet helt avhengig av sikt og værforhold.*
 - *Området vil kunne være synlig fra enkelte topper og utsiktspunkt, men sjelden et fremtredende element i landskapsbildet.*
 - *Detaljer i utforming og farge oppfattes ikke.*

Figur 7 Oversiktskart som viser avstanden fra tiltaket til omkringliggende områder. Sirkelen viser sonen fra 0-3, 3-10 og 10-30 km. Kartkilde: Narvik kommune.

5.3.1 Overordnet landskap

De store landskapstrekkene rundt Fagernesfjellet og alpinanlegget Narvikfjellet er illustrert i figuren nedenfor. De grønne linjene viser vegger i landskapet i forhold til planområdet. De grønne pilene viser flatene i form av hav i det overordna landskapet. Fagernesfjellet 1015 moh. strekker seg opp fra Narvik sentrum som har bebyggelse opp til ca. kote 222, byen ligger i fjellfoten i vest. Alpinanlegg har heis opp til Fagernestoppen/ Linken 1007 moh. med tilhørende løypetraseer ned.

Sørvest for planområdet ligger Narvikbukta/ Narvik havn som strekker seg mot sørøst (Beisfjorden) og mot vest hvor den møter Ofotfjorden. Ofotfjorden strekker seg fra sørvest mot nordøst. I nord strekker Herjangsfjorden seg mot Bjerkvik. Narvikbukta, Ofotfjorden og Herjangsfjorden danner de store flaten i landskapet.

Sør for Narvikbukta/ Narvik havn ligger Ankenes med eneboligbebyggelse opp til ca. kote 70 og Ankenesfjellet, som strekker seg fra Emmenes i nordvest mot Beisfjorden i sørøst. Fra Emmenes stiger terrenget fra Ofotfjorden og opp til Ankenesfjellet 305 moh. for så å flate ut før det igjen stiger opp til Ádjachokka 743 moh. På nordsiden av Ankenesfjellet ligger Ankens alpinanlegg og lysløype i skog siden ovenfor bebyggelsen på Ankenes.

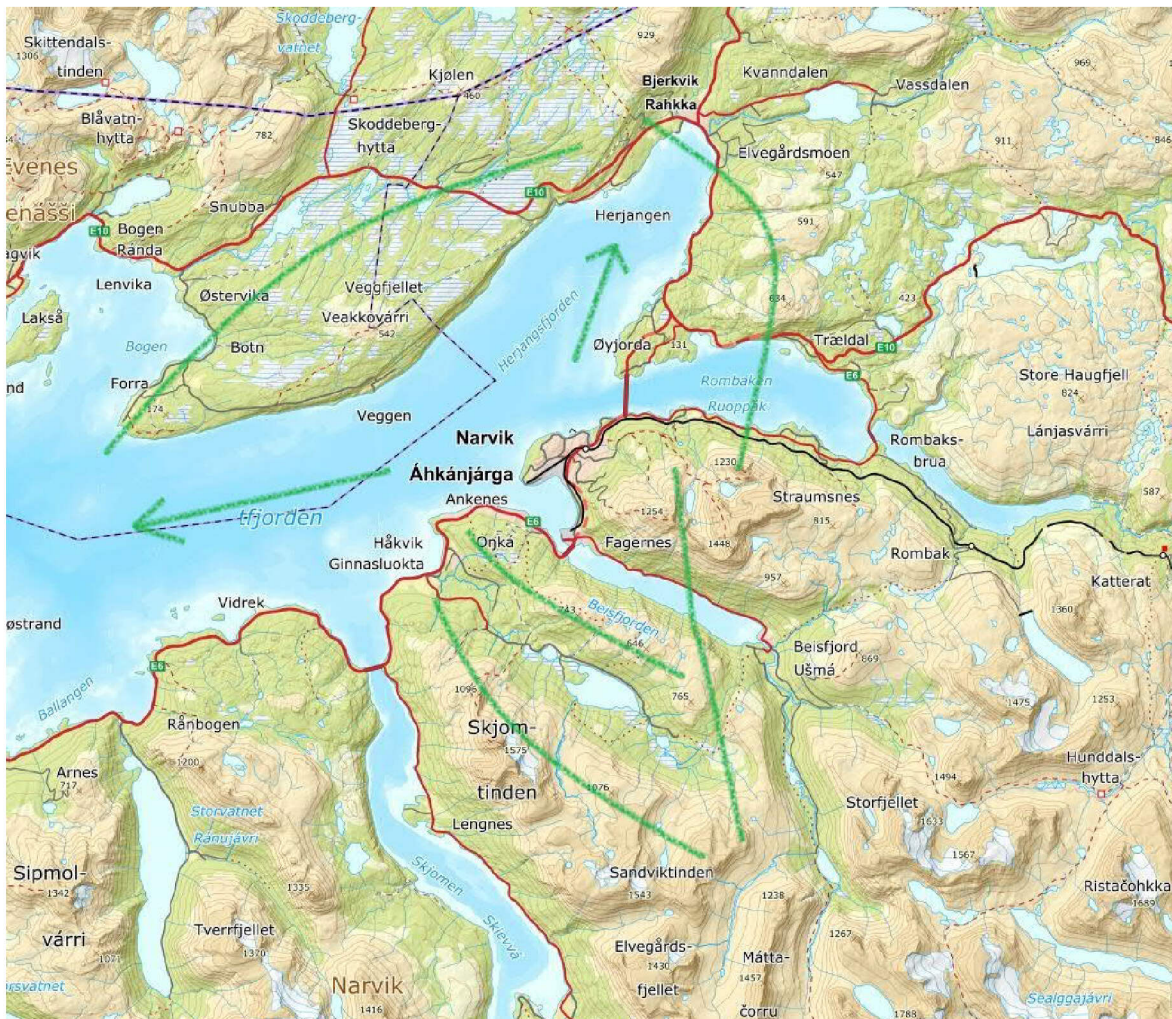
Sør for Ankensfjellet og Håkvikdalen ligger Skjomtinden/ Sovende Dronning 1575 moh. med Litletinden 1096 moh, Kongsbakktinden 1431 moh og Steintuva 1334 moh. som en del av fjellmassivet.

Ankensfjellet og Skjomtinden danner i sør en vegg i landskapet der Skjomtinden fremstår som et markant element i landskapet. Man kan tydelig se

Fra Fagernestoppen 1015 moh. stiger Fagernesfjellet mot øst til Tredjetoppen/ Aidarasohkka 1272 moh. som ligger øst for planområdet. Fra Fagernestoppen til Tredjetoppen/ Aidarasohkka «stuper» Fagernesfjellet ned mot Fagernes og Beisfjorden. Mot nord er det også veldig bratt i starten i form av klippevegger før fjellet flater noe ute ned mot Taraldsvikfjellan 476 moh. før det ender i Rombaksfjorden som strekker seg fra Ofotfjorden og østover.

Nord for planområdet er det Ofotfjorden, Herjangsfjorden og Rombaken som danner flaten i landskapet. De bakenforliggende fjellene i nord rammer inn landskapet, men på grunn av avstanden fra planområdet er de ikke dominerende i landskapet. I nordvest ligger Veggfjellet 542 moh. med Novatinden 1281 moh. og Revtinden 1219 moh. i bakgrunnen og fremstår som mer markant i landskapet.

Fra Fagernestoppen vil Veggfjellet oppleves mer som en flate samens med Ofotfjorden, og de bakenforliggende fjellene i vest og nordvest er da veggen i landskapet.

Figur 22. Overordnet landskapstrekk

Vurdering av verdi - Overordnet landskapstrekk

Området har karaktertrekk som er typiske for landskapsregionen og vurderes derfor til å ha «noe verdi».

Uten betydning	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi
	▲			

Vurdering av påvirkning - Overordnet landskapstrekk

For fastsettelse av tiltakets påvirkning/ omfang, må en vurdere i hvilken grad landskapsbildet blir endret som følge av terrengendringer, tiltakets form og dimensjon, oppdeling og visuell barrierevirkning, synlighet og eksponering.

Planen legger til rette for følgende tiltak:

- Bakkeplanering fra Fjellheisrestauranten til Skaret (Eksisterende løypetrase)
- Ved Skaret vil man opparbeide en ny løypetrase nord for eksisterende som medfører at det er behov for terrenginngrep.
- For alle andre løypetraser vil det kun utføres mindre terrenginngrep for å oppnå ønsket løypekvalitet

- Ny midlertidig løypetråse fra Fagernestoppen/ Linken til Andretoppen. Krever kun mindre terrenginngrep for å oppnå ønsket løypekvalitet,
- Ny midlertidig heis fra Fagernestoppen/ Linken til Andretoppen.
- Rett sør for Fagernestoppen tillates det etablert atkomst for tråkkemaskin langs en del av løypetråse.
- Ny stolheis fra Fjellheisrestauranten til Fagernestoppen/ Linken. Ny stolheis vil erstatte dagens stolheis.
- Snøkanoner og teknisk infrastruktur i bakken fra Skaret til Fagernestoppen/ Linken.

Tiltakene i forbindelse med løypetråser fra Skaret og opp til Fagernestoppen/ Linken vil kun gjøre nye arealbeslag i området hvor det skal opparbeides ny løypetråse over nord for dagens tråse ved Skaret.

Bakkeplanering fra Fjellheisrestauranten til Skaret, ny løypetråse ved Skaret og atkomst for tråkkemaskin vil oppleves som ei endring av landskapet på nært hold, men fra de omkringliggende områdene vil tiltakene oppleves som en naturlig del av eksisterende terreng.

Ny løypetråse fra Fagernestoppen/ Linken til Andretoppen og heis vil være midlertidig i forbindelse med arrangement.

Ny stolheis vil erstatte dagens stolheis og vil ha samme innvirkning på landskapsbilde som dagens stolheis. Ny stolheis vil kunne «parkere» stolene når de ikke er i bruk. Det kan ikke dagens stolheis. I forhold til synlighet vil det være positivt med ny heis når heisen ikke er i bruk.

Fra de omkringliggende områdene i det overordna landskapet vil tiltakene i veldig liten grad oppleves som nye element i landskapet. Tiltakene vil ikke føre til visuelle barrierer eller oppleves som store inngrep i det overordna landskapet.

Eksisterende elementer i landskapet som Linken og høyspentmaster, samt omkringliggende terreng og terrengformasjon vil være med på å dempe inntrykket av de nye elementene. At tiltakene gjøres i forbindelse med eksisterende løypetråser og stolheis vil være med på inntrykket av endring av landskapsbilde.

Samlet sett vil tiltakene medføre en ubetydelig endring av det overordna landskapet.

Tiltakets påvirkning					
	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet
Tiltak	▲				

Vurdering av konsekvens – delområde Overordnet landskapstrekk

Konsekvensen utledes ved å sammenstille delområdets verdi med tiltakets påvirkning. For det overordna landskapet forventes det at tiltakene vil forårsake «ubetydelig miljøskade».

Tiltakets konsekvens							
	+++/ ++++	+ / ++	0	-	--	---	----
Tiltak	▲						
	Det forventes at planen vil forårsake «ubetydelig miljøskade».						

5.3.2 Små landskapsområder

På grunn av landskap og terreng i området er det begrenset hvor tiltakene innenfor planområdet er synlig i de små landskapsområdene. I figuren nedenfor er de små landskapsrommene i forhold til tiltakene illustrert med gul strek. De små landskapsområdene strekker seg fra Fjellheisrestauranten i vest til Andretoppen og Fingran (lokalt navn på området) i øst.

Figur 23. Oversiktskart som viser de små landskapsområdene med gul strek.

Fjellheisrestauranten og avstigning til eksisterende gondol ligger på ei lita flate/ hylle som er ca. 655 meter over havet. Fra Fjellheisrestauranten og østover mot «Fingran» er det relativt bratt ned mot Beisfjorden.

I området vest/ nordvest for Fagernestoppen og Skaret vil man kun kunne se bakkeplanering av eksisterende løypetrase fra Fjellheisrestauranten til Skaret, deler av terrenginngrepet for ny løypetrase ved Skaret og ny stolheis fra Fjellheisrestauranten til Fagernestoppen/ Linken.

Bakkeplanering fra Fjellheisrestauranten til Skaret og ny løypetrase ved Skaret vil oppleves som ei terrengendring, men over tid vil det i liten grad oppleves som ei endring av landskapsbilde.

For ny stolheisen vil situasjonen være den samme som for det overordna landskapstrekk. Ny stolheis vil erstatte dagens stolheis og vil ha samme innvirkning på landskapsbilde som dagens stolheis. Ny stolheis vil

kunne «parkere» stolene når de ikke er i bruk. Det kan ikke dagens stolheis. I forhold til synlighet vil det være positivt med ny heis når heisen ikke er i bruk.

I området fra Skaret/ Fagernestoppen til Andretoppen/ Fingran er det som ei «gryte». De ulike tiltakene vil fra dette området oppleves ulikt ut ifra hvor man er i landskapet og hvor tett man er på tiltaket.

Tiltaket med ny løypetrase ved Skaret er det tiltaket som vil oppleves som størst i forhold endring av landskapsbilde i for dette området. I området hvor tiltaket skal gjøres er det stor sett fjell og løse steiner. Tiltaket vil oppleves som en endring av landskapet, men på grunn av at det ligger i forbindelse med eksisterende løypetrase vil det over tid oppleves som ei liten endring av landskapsbilde.

Midlertidig løypetrase fra Fagernestoppen/ Linken til Andre toppen vil ikke medføre endring av landskapet, men vil være synlig når løypetraseen er i bruk og således oppleves som ei endring av landskapsbilde.

Det samme vil gjelde for den midlertidige heisen fra Fagernestoppen/ Linken til Andretoppen. Heisen vil oppleves som et nytt element i landskapet. På grunn av at heisen ikke er et permanent tiltak, blir den vektlagt mindre i forhold til tiltakets påvirkning på landskapet.

Vurdering av verdi små landskapsområder

Området har karaktertrekk som er typiske for landskapsregionen. Det er allerede løypetraseer i området, skiheis, høyspent og Linken.

Uten betydning	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi
▲				

Vurdering av påvirkning av små landskapsområder.

Samlet sett vil tiltakene medføre en ubetydelig endring av de små landskapsområdene.

Tiltakets påvirkning					
	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet
Tiltakene	▲				

Vurdering av konsekvens for små landskapsområder

Konsekvensen utledes ved å sammenstille delområdets verdi med tiltakets påvirkning. For små landskapsområder vil tiltakene medføre «ubetydelig miljøskade».

Alternativ 1

Tiltakets konsekvens							
	+++/ ++++	+ / ++	0	-	--	---	----
Tiltakene	▲						
	Det forventes at planen vil forårsake «ubetydelig miljøskade».						

5.4 Avbøtende tiltak

For å gjøre tiltakene mindre synlig i det «små landskapet» foreslås det av følgende tiltak ivaretas i planforslaget:

- Terrenngrep bør utformes på en skånsom måte.
- Eksisterende terreng bør i størst mulig grad bevares.
- Skade på vegetasjon bør unngås så langt det lar seg gjøre
- Naturlig utforming bør legges til grunn for all terrenngforming.
- Terrenngforming internt i anlegget og overganger mot tilstøtende terreng bør fremstå som naturlig.
- Det bør være gjenbruk av vegetasjonstov eller toppmasser med en naturlig frøbank fra områder hvor det må graves bort masser og vegetasjon i forbindelse med terrenngtiltak.
- Der det er naturlig bør arealer arronderes og tilrettelegges for naturlig revegetering.
- Midlertidig anleggsveger og anleggsområder bør snarest mulig settes i stand og tilbakeføres til sin naturlige tilstand etter endt anleggsvirksomhet.
- Det bør beskrives terrenngforming og massehåndtering i en anleggsplan.

5.5 Samlet vurdering av konsekvensgrad for landskap

Samlet sett vil tiltakene medføre til en ubetydelig endring av det overordna landskapet og de små landskapene. Tiltakene vil medføre «ubetydelig miljøskade». Selv om tiltakene ikke medfører store konsekvenser for landskapet anbefales det at man ivaretar de foreslåtte avbøtende tiltakene i planforslaget for i størst mulig grad tilpasse terrennggrepe i dagens landskap.

6. Kilder

Litteratur

- Kommuneplan for Narvik 2017-2028
- Fylkesplan for Nordland 2013-2025
- Nasjonalt referansesystem for landskap Beskrivelse av Norges 45 landskapsregioner, Puschmann, 2005.

Databaser

- www.askeladden.no
- www.nordlandsatlas.no
- www.skogoglandskap.no